У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 47. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 12-го БЕРЕЗНЯ 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 12, 1970 No. 47. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 11 березня 1970

В АМЕРИЦІ

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРАТОР ДЖАН Н. Н. МІТЧЕЛЛ вніс до Конґресу законопроєкт, згідно з яким можна б було судовим та поліційним властям стверджувати ідентичність даної особи ще перед тим, поки вона оскаржена. Коли б проєкт головного прокуратора став законом, тоді можна б робити відтиски пальців запідозреним особам, аналізувати їхній почерк письма, переводити лікарські тести і т. п. ще перед тим, коли їх оскаржено в суді в доконаному злочині. Це відноситься до осіб, яких підозріває поліція, але вона не має повних даних на те, щоб їх заарештувати.

В СЕНАТСЬКІЙ ПРАВНИЧІЙ ПІДКОМІСІЇ зізнавали два сенатори, які політично стоять на протилежних становищах, але обидва вони згідні в тому, що треба зменшити виборчий вік із 21-го року до 18-ох років. Ці сенатори — це правий республіканець із Арізони Беррі Голдвотер і ліберальний Едвард М. Кеннеді з Массачусетс. Обидва вони заявляли, що 18-річні юнаки, які мають право служити у збройних силах цієї країни та наражати в її обороні своє життя, повинні мати і право вирішувати, хто має бути вибраний на конґресмена й сенатора, які в Конґресі схвалюють закони для ЗСА.

ЗСА І МЕХІКО ПІДПИСАЛИ ДОГОВІР про поборювання наркотиків, які перевозять через мехіканський кордон до ЗСА. Згідно з цим договором ЗСА мають дати Мехіко один мільйон долярів на купно літаків та інших еквіпунків для викриття наркотиків. Заступник головного прокуратора Ричард Дж. Клейндінст хвалить Мехіко за те, що допомагає в боротьбі проти наркотиків. Треба знати, що 80 відсотків маріхуани, якої вживають наркомани в ЗСА, вирощують в гірських районах Мехіко. За 815,000 долярів мають купити літаки, за 150,000 інвтрументи, які допоможуть знайти рослини, що з них продукують наркотики, а 35,000 на хемікалії для нищення рослин, коли їх знайдеться.

ЦЬОГО РОКУ ГУБЕРНАТОР НЮ ЙОРКУ Нелсон А. Рокефеллер старатиметься про перевибір на 4 каденцію. Демократи стараються здобути цей важливий пост, який республіканець займає вже 12-ий рік. Та між демократами немає згоди щодо особи кандидата, бо досі вже аж 5 осіб заявили, що стараються про номінацію на кандидата на губернатора. Найновіший кандидат на цю номінацію — це окружний прокуратор в Квінсі в Ню Йорку — Томас Дж. МекКелл. Інші зголошені кандидати на номінацію: Юджін Г. Ніккерсон із повіту Нессо, Говард Г. Семюелс, Вілліям Дж. Вендел Гювелл і Джозеф Еттінджер. Ніхто з них не має популярности серед виборців поза Ню Йорком. Але деякі кандидати мають мільйони на виборчу кампанію.

АСИСТЕНТ СЕКРЕТАРЯ ТОРГІВЛІ Кеннет Н. Дейвіс критикує держави Европейського Спільного Ринку та Японію за те, що не дають можливости американському промислові чесно конкурувати з їхніми товтарами. Дейвіс твердить, що місія Спільного Ринку фальшиво інформувала американських журналістів минулого тижня про становище ЗСА в справі міжнародної торгівлі. Дейвіс подав до відома листа, який вислали до секретаря торгівлі Моріса Г. Стенса, де пишеться про те, що Радіова Корпорація „Зеніт" мусить вести боротьбу на життя і смерть із Японією, яка не дає дозволу на прив[illegible] до Японії товарів Корпорації „Зеніт".

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ УРЯД ПЛЯНУЄ створити велику жидівську оселю біля арабського міста Геброн, на окупованій Ізраїлем колишній йорданській території. Ще вісім інших жидівських осель плянується створити на окупованій Ізраїлем території. Це знову надзвичайно загострило арабсько-ізраїльські відносини, бо вказує на замір Ізраїлю затримати ті арабські землі й колонізувати їх.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ СТАВСЯ знову трагічний випадок: з американського великого бойового гелікоптера вистрілено кілька ракет в оселю Танфу недалеко Сайґону. Танфу нараховує 324 родини, разом 1.745 осіб, здебільша римокатоликів, втікачів із Північного В'єтнаму, завзятих ворогів комунізму. Від тих американських поцілів згинуло кілька цивільних осіб, між ними дві жінки. В офіційному американському комунікаті сказано, що це сталося внаслідку технічної хиби в гелікоптері.

НІҐЕРІЯ МАЄ КЛОПІТ — що зробити з своєю армією, яка перед війною з Біяфрою нараховувала 8.000 вояків, а під час тієї війни зросла до 150.000 осіб. Вона Ніґерії не потрібна й надзвичайно обтяжує державний бюджет, але раптове здемобілізування її погрожує великим числом безробітних з перспективою — зросту злочинства. В колишній Біяфрі щораз кращі відносини. Але центральний уряд Ніґерії все ще не допускає туди журналістів — з помсти за первісні некорисні для уряду пресові звідомлення.

У ПАРИЖІ ВІДБУЛАСЯ в минулий понеділок велика вулична демонстрація дрібних торгівців проти високих податків. 20.000 демонстрантів зупинили рух в різних дільницях міста, при чому демонстранти окупували 200 автобусів, якими парадували вулицями, їдучи по три милі на годину.

НА КІПРІ АРЕШТОВАНО 11 осіб у зв'язку з невдачним атентатом, що його переведено в минулу неділю проти президента Макаріоса. Арештовані належать до трьох взаєморозсварених екстремних правих організацій, які проте однозгідні в своїй опозиції проти Макаріоса. Переведено ревізію в домі колишнього міністра військових справ, емер. ген. Поліґарпоса Ґеорґадіса і знайдено два набиті револьвери, проте названого генерала не арештовано й заявлено, що нема заміру арештувати його.

ФРАНЦІЯ І ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА СПІВПРАЦЮЮТЬ у підготові до спільних космічних дослідів. У Парижі проголошено, що першого штучного сателіта, випродуковано спільними німецько - французькими зусиллями, випустять з Куру у французькій Ґвіяні у 1972 році, з нагоди відкриття Олімпійських ігрищ у Мюнхені.

ВИНИК КОНФЛІКТ між міською радою Лондону і його одною підміською дільницею: 11.000 мешканців бідного лівострівця в долішній частині Темзи обурені легковаженням їх транспортових, санітарних і інших потреб, проголосили „республіку" з власним президентом, 37-річним службовиком Тедом Джонсом. Але зразу після того „всенародного" вибору деякі мешканці нової „республіки" заявили, що вони таки волють королеву Єлисавету II, як свого суверена. Ця подія дала притоку до різних жартів, але й гірких слів на адресу міської ради Лондону.

Сенат поширив і продовжив виборчий законопроєкт

Вашингтон. — Сенат поширив виборчий закон із 1965-го року, який відносився до південних стейтів, і на частини шістьох північних стейтів, між іншими і на Менгеттен, Бронкс і Бруклин, в яких під час виборів в 1968 році менше як половина виборців була зареєстрована. Сенат відкинув поправку південних сенаторів, щоб важність цього закону обмежити до найближчих п'ятьох років. Закон із 1965-го року припиняє діяння того пункту виборчого закону, який вимагає, щоб виборець при реєстрації виказався тестом грамотности. Той сам закон уповажнював висилати урядових реєстраторів до тих виборчих округ, які в 1964-му році не мали принаймні половини зареєстрованих виборців. Палата схвалила виборчий законопроєкт давніше. Сенат змінив текст проєкту, але в Сенаті сподіваються, що спільна Сенатсько - Палатна Конференція прийме ті поправки, які прийняв Сенат.

Еґню заявляє, що расову десеґреґацію треба здійснювати при затруднюванні чорних

Вашингтон. — Віце-президент Еґню очолює окрему Комісію, складену з членів кабінету президента Ніксона, і як такий він відбув пресову конференцію, в якій з'ясував своє становище на здійснювання расової десеґреґації. Треба було почати від скасування расових обмежень при затруднюванні негрів, та розв'язці мешканевої проблеми для негритянського населення, бо після успішної розв'язки повищих проблем справа об'єднання шкіл для білих і чорних учнів була б розв'язалася автоматично. Коли б справедливо розв'язали справу затруднення негритянських батьків, і коли б негритянські родини не жили в занедбаних міських ґетто, то не треба б штучно об'єднувати школи та довозити дітей до шкіл за допомогою автобусів. Еґню казав, що треба здійснити спершу десеґреґацію дорослих негрів із білими, а після того об'єднання шкіл прийде само.

Геллер домагається не допустити до збільшення числа безробітних

Вашингтон. — Економіст Волтер В. Геллер, який був головою Ради Економічних Дорадників президентів Кеннеді і Джансона, зізнаючи в Сенатській Банковій Комісії, закликав республіканський Уряд до такої акції, яка не допустила б до того, щоб до кінця ц.р. число безробітних збільшилося на 1.5 мільйона осіб. Він казав, що темп збільшення економіки сповільнюється внаслідок урядових заходів поборювати інфляцію. На думку Геллера число безробітних може збільшитися на 1.5 мільйона при кінці 1970-го року навіть і тоді, коли не буде дійсної рецесії в економіці. Геллер пропонує затримати надподаток, який мав би становити 5 відсотків, і за ті фонди перевишколювати робітників до таких фахів, які потребують працівників. Геллер передбачає, що число безробітних до кінця 1970 збільшиться на 5 відсотків, а економіка в цілості, не тільки індекс цін, сповільниться до 3.5 відсотка. Число безробітних в лютому ц.р. становило 4.2 відсотка, а інфляція в цілій економіці в останній чверті 1969 року становила 4.5 відсотка.

Знайдено бомби, динаміт і ще одного трупа в нюйоркськім будинку

Ню Йорк. — В п'ятницю минулого тижня внаслідок експльозії в пивниці почав був горіти мурований будинок при Західній вулиці ч. 18. Пожежу вдалося вгасити, пожежники знайшли тоді в пивниці трупа, якого вдалося зідентифікувати, як 23-річного Теодора Голда. У вівторок під час докладних розшуків в залитій водою пивниці вдалося знайти поліції 16 паличок динаміту, доморобні бомби та ще одного жіночого трупа, який так пошкоджений, що треба буде довшого часу, щоб могти встановити, хто це.. Зараз після тієї експльозії втекли з цього будинку дві жінки, одна з них — це Кетрін Плетте Вількерсон, донька власника цього дому. Вона, як кажуть, має бути членкинею тайної організації „Ведермен", радикальної секції Товариства Студентів за Демократичну Акцію. Її вітчим гадає, що вона була виступала з організації „Ведерменів". Поліція видала відповідні зарядження мешканцям сусідніх будинків, коли знайдено динаміт і бомби в будинку, частинно знищенім експльозією, що була минулого тижня.

Світові летунські компанії узгіднюють дію проти терору в повітрі

Женева. — У Женеві відбулися наради Екзекутиви Міжнародної Асоціяції летунського транспорту, яка гуртує 103 великі летунські компанії з усього світу. Між 12-ма членами Екзекутиви були теж репрезентанти двох найбільших американських летунських ліній. На тій нараді обмірковано засоби проти двох родів терору в повітрі: (1) схоплювання літаків і скеровування їх під примусом до інших країн і летовищ, та (2) проводження терору проти літаків, їх залог і пасажирів на летовищах на полі, чи у ждальнях. Рішено вимагати від адміністрацій всіх летовищ у світі, щоб заведено суворі приписи щодо контролі пасажирського багажу, суворішої перевірки пасажирських документів та поліційної забезпеки у ждальнях. У перевірці багажу будуть застосовані найновіші наукові методи, до яких належить, між іншим, пересвітлювання багажу та контролювання спеціяльними апаратами, чи в багажі нема вибухових матеріялів або металевих предметів.

ПРОВІДНИК НЕҐРІВ ЗГИНУВ ПІД ЧАС ЕКСПЛЬОЗІЇ В АВТІ

Бел Ер, Мериленд. — Один із провідників войовничих негритянських скрайніх націоналістів, Ралф Е. Федерстовн, який є приятелем відомого лівого муринського провідника Репа Бравна, керував автом, в якому сиділа ще одна особа, якої не вдалося розпізнати, коли нагло настала експльозія якоїсь вибухової матерії, яку вони везли, і спричинила тотальне знищення авта. Р. Е. Федерстовн вертався з суду, де його переслухували в справі Бравна, який оскаржений в підпалі і в підбурюванні до заворушень. Бравна не було на розправі.

Уряд виявляє дальші подробиці участи ЗСА в ляоських подіях

Вашингтон. — Згідно з розпорядженням президента Ніксона, щоб не засекречувати нічого, що стосується американської участи в подіях на терені сусідньої з В'єтнамом країни Ляосу, виявлено, що американські військовики в Ляосі отримують до платні9хчищще аоиеіккк такий сам грошовий додаток до платні, як дістають його вояки у В'єтнамі, чи в прикордонній смузі в Південній Кореї, себто — за перебування в терені, де погрожує небезпека для життя. Цей додаток — 65 дол. місячно. Однак урядові чинники ще раз підкреслюють те, що заявив був през. Ніксон, що американці не брали і не беруть участи в ніяких тамошніх наземних боях. Коли президент Ніксон промовляв у цій справі в минулу п'ятницю, він не знав про загин в Ляосі капітана Джозефа Буша. Він згинув під час несподіваного наскоку комуністичної ватаги на невелику військову станицю далеко в запіллі, де тільки кап. Буш і його сержант були озброєні. Капітан Джозеф Буш поставив одинцем спротив напасникам і двох їх убив, але сам був смертельно поранений. Спротив кап. Буша вможливив утечу легко раненому сержантові. Це сталося 10 лютого 1969 року. Вдові по капітанові Бушові передано Срібний Хрест, наданий після смерти кап. Бушові за його геройство. Згинули в Ляосі також 26 цивільних американців з рук комуністів, або внаслідку нещасливих випадків. Американські керівні чинники прихильно поставились до контактів ляоського прем'єра Суванни Фуми з його двоірідним братом князем Суфановонґом, лідером комуністичного Патет Ляо, який заявив готовість до переговорів у справі заведення миру і спокою в Ляосі.

У Південному В'єтнамі нарешті схвалено закон про земельну реформу

Сайгон. — У вівтокор 10 лютого ц. р. південно-в'єтнамський сенат схвалив закон про земельну реформу, в якому центральною постановою є — позбавлення прав на земельну власність тих, які самі землі не управляють і живуть поза своїми маєтками. Закон прийнято 27 голосами проти 2-ох. Закон про земельну реформу, але з деще іншими постановами, нижча палата південно-в'єтнамського парляменту прийняла ще 9 вересня мин. року. Президент Нгуєн Ван Тіє зажадав, щоб нижча палата парляменту, яка тепер перебуває на феріях, зійшлася ще в цьому місяці на надзвичайну сесію для остаточного схвалення закону. За первісним рішенням великі землевласники, які самі адмініструють своїми маєтками, отримають максимум 74 акри, — Сенат обнизив ту скількість до 37 акрів. У Південному В'єтнамі є 43 мільйони акрів землі, з яких проте тільки 7.500.000 акрів знаходяться під управою, головно в дельті ріки Меконг 600.000 до 700.000 безземельних селян отримають безплатно наділи землі від двох і пів до 12 і пів акрів. Землевласники дістануть відшкодування, при чому 2[illegible] відс. вартости вивласненої землі отримають готівкою, а решту у південно-в'єтнамських державних бондах, виплачуваних впродовж вісьмох років. Застаріла феодально-земельна система в Південному В'єтнамі була головною причиною зросту комуністичних впливів і народження комуністичного підпілля.

Об'єднані Нації займаються проблемою очищення природи

Об'єднані Нації. — В Об'єднаних Націях відбуваються тепер 10-тиденні наради спеціяльної Комісії для очищення повітря, землі і води від затруєння відпадками. Репрезентантом Америки є Кристіян Гертер, син покійного колишнього американського державного секретаря; в американській делеґації є також пані Шірлі Темпл-Блек, колишня дитяча фільмова зірка. Генеральний секретар ОН У Тант закликав усі членські держави, щоб вони обмінювались інформаціями про затруєння повітря в цілому світі та спільно стосували протизасоби. Шведський делеґат Сверкер Астром запропонував, щоб першим ділом заборонити занечищування океанів і морів рештками нафти з нафтоналивних кораблів .На 1972 рік передбачена спеціяльна велика міжнародна конференція у Стокгольмі для справи боротьби проти затруєння і занечищення природи. Передбачають участь коло 1.400 репрезентантів усіх країн світу Але вже до того часу йдуть заходи за схвалення міжнародних договорів, націлених проти занечищування природи. Між іншим, виринув проєкт заборонити розпилювання ДДТ, але фахівці-агрономи твердять, що збільшення харчової продукції невідхильно вимагає використовування ДДТ для нищення збіжових і рослинних шкідників. В усякому разі — справа боротьби проти затруювання і занечищування природного окруження людини стала актуальною в цілому світі.

ДІТИ НЕ БОЯТЬСЯ ВІЙНИ

Дві малі дівчинки щасливі граються у піску за кілька миль від боїв у Ляосі, у зв'язку з агресією комуністичного Північного В'єтнаму.

ЗАСЛУГОВУЮТЬ НА ПАМ'ЯТЬ І ПОШАНУ

У квітні цього року сповниться 25 років від започаткування нового походу безбожної червоної Московії проти Української Католицької Церкви, жертвою якого впали єпископи та сотні священиків і тисячі вірних. З нагоди цієї річниці Українське Богословське Наукове Товариство приготовило список цих жертв — єпископів і священиків, що надрукований на 4-ій сторінці в цьому числі. Список далеко неповний, і тому прохається всіх тих, які могли б подати доповнення і подрібні точніші відомості про мучеників та ісповідників віри, які впали жертвою того переслідування, надсилати ці відомості на адресу редакції „Свободи", яка з черги скерує їх куди слід.

КУК домагається поширення навчання української мови в Манітобі

Вінніпеґ. — Місцева газета „Вінніпеґ Фрі Пресс" з 6-го березня інформує, що Комітет Українців Канади звернувся до манітобського міністра молоді і виховання С. А. Міллера з рекомендацією поширити навчання української мови в школах Манітоби на дітей, починаючи вже від першого року навчання. В листі в цій справі, що його передали міністрові президент КУК о. д-р В. Кушнір та екзекутивний директор д-р С. Я. Кальба, звертається увагу, що навчання української мови практикується тепер тільки від 7 до 12-ої кляси та що з цього навчання користає 868 учнів у 13 школах великого Вінніпеґу та щонайменше стільки ж в інших місцевостях провінції. КУК рівночасно домагається підготови учителів до навчання української мови та фінансової допомоги для українських вечірніх і суботніх шкіл, які відповідають стандартам публічних шкіл.

Відділи УНСоюзу Джерзі Сити жертвують на допомогу братам в Юґославії

Джерзі Сити, Н. Дж. — Користаючи з побуту в Головній Канцелярії УНСоюзу голови ЗУАДК д-ра Володимира Галана, який очолює Контрольну Комісію УНСоюзу, представники трьох відділів УНСоюзу з Джерзі Сити передали на руки д-ра В. Галана свої пожертви на допомогу потерпілим від землетрусу братам в Юґославії. Відділ ч. 70, із назвою „Поступовий Клюб", що його очолюють Микола Шеремета, як предсідник, і Михайло Жук, як секретар, склав пожертву в сумі 25.00 дол. Відділ ч. 171 ім. Лесі Українки, під проводом предсідниці Марії Процик і секретарки Стелі Раєн, пожертвував на цю ж допомогу 50.00 дол. Відозвався теж на заклик ЗУАДК-у 287-ий відділ УНСоюзу „Сини України", предсідницею якого є Меланія Мілянович, а секретарем мґр Осип Стецура, та передав на руки д-ра Галана пожертву в сумі 50.00 долярів. Цей відгук відділів УНСоюзу та його членства по цілій країні ЗСА і Канаді доказує ще один раз, що зорганізована громада в рядах УНСоюзу веде завжди перед в акціях для наших громад та для загальної української справи.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКА АРХИЄПАРХІЯ СКЛАЛА ПОНАД 12 ТИС. ДОЛЯРІВ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ У ЮГОСЛАВІЇ

З Митрополичої Канцелярії Української Католицької Церкви повідомлено, що загальна сума збірок, проведених у парохіях Філядельфійської Архиєпархії в грошах, становила 12.217.95 долярів, крім загальної і великої збірки одягу.

ПОЖЕРТВИ ЖІНОК У КЛІВЛЕНДІ НА ФОНД „ЦЕРКВИ У ПОТРЕБІ"

Недавно створений окремий Комітет Жіноцтва Клівленду успішно переводить грошову збірку на фонд „Церкви в потребі", яка в місяці січні ц.р. принесла 538 долярів, а в місяці лютому — 1,011 долярів. Усі ці гроші вислано на руки Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Йосифа Кардинала Сліпого у Ватикані, який передав подяку й благословення всім жертводавцям, збірщикам і Комітетові.

РОЗПОЧАЛОСЬ НАВЧАННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ СЕМІНАРІЇ СВ. ЙОСИПА В БРАЗИЛІЇ

Прудентопіль. — З початком березня розпочалось навчання в семінарії св. Йосипа. Студії в семінарії визнані бразилійською державою, а головне завдання цієї установи полягає в підготові кандидатів на українських католицьких священиків Василіянського Чину. Крім дисциплін, вимаганих у всіх державних семінаріях і які викладаються португальською мовою, в цій семінарії відбуваються виклади української мови в слові і письмі, лекції з рідної історії, навчають українських пісень і т. п. Семінаристи живуть в інтернаті, до якого мусять привезти з собою все необхідне, включно з ковдрою та подушкою на ліжко.

В КІНЦІ ТИЖНЯ — ДВІ ДОПОВІДІ В УВАН

Ню Йорк. — У суботу 14 березня, о 4-й г. по полудні в будинку УВАН відбудеться доповідь проф. Андрія Горняткевича про враження з подорожі в Київ, під наг. „Київ — місто Т. Шевченка". Доповідь буде ілюстрована кольоровими прогляд к а м и. Там же в неділю, з рамени секції античної історії, д-р Тадей Сюта доповідатиме о 5-й г. вечора про „Стан сучасних дослідів над елямом" — до питання дослідів над Малою Азією в античну епоху.

УКРАЇНЦІ В ЖЕНЕВІ ВШАНУЮТЬ МАЙСТРА ТАНКУ ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА

Женева, Швайцарія. — Невелика українська громада в цій країні вшанує майстра українського народного танку і його популяризатора п. Василя Авраменка під час Українського фільмового фестивалю, що відбудеться цього місяця в Женеві. На фестивалі будуть продемонстровані фільми продукції В. Авраменка та в його програму включені й інші мистецькі точки, на відзначення 50-ліття створення в Києві першої танцювальної школи і 75-ліття майстра і пропагатора народного танцю.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Страйки

Страйки — нещастя кожної країни, але вони становлять одну з підстав вільного робітничого руху і тому неминучі, як остаточний і найбільш радикальний засіб у боротьбі за покращання долі робітництва. Кожний страйк обосічний: він примушує працедавця пильніше поставитись до вимог робітника і, звичайно, у висліді приносить підвищку робітничої платні, але водночас — як були вже на це пречисленні прецеденти — позбавляє робітника заробітку за страйкові дні, бо тільки у вийняткових випадках працедавець погоджується їх гонорувати чи робітнича спілка дає компенсату страйкарям із свого фонду. Однак, найбільше терплять від страйку не працедавець і не робітник, а широкі кола народу, країна, держава.

Статистика страйків в Америці промовляє страхітливими цифрами. Після схвалення в 1947 році — всупереч „вето" президента Трумана — закону Тефта-Гартлі, який дав змогу судам припиняти проголошений страйк на 30 днів для „прохолодження" умів і переговорів, число страйків дещо зменшилося. Все ж, наприклад, у минулому, 1969 році в кожному з перших шістьох місяців відбулося в ЗСА від 320 до 660 страйків, в кожному місяці страйкувало від 112.000 до 253.000 робітників, а втрачених було у кожному з тих місяців від 2,080.000 до 3,380.000 робітних годин.

На 5 березня ц. р. був заповіджений страйк американських залізниць. Здаючи собі справу, що це було б катастрофою для економіки країни, особливо в часі протинфляційних заходів Уряду, які сповільнили економічний ріст, Конгрес за кілька годин перед вибухом страйку схвалив закон, яким заборонив цей страйк до 11 квітня ц. р. Згідно з принциповим становищем президента Ніксона Уряд не втручається безпосередньо до конфліктів між робітничими спілками й промисловими компаніями. Робітничі спілки вдоволені таким становищем Ніксона, тим паче, що він рішив не переводити ревізії згаданого закону Тефта-Гартлі по лінії великого промислу. Але загроза хвилі нових страйків ставить Уряд у трудне становище, і коментатори передбачають погіршання відносин між Урядом Ніксона і робітничими спілками. Появилися вже перші познаки такого погіршання в активному підтримуванні робітничими спілками демократичних кандидатів на місцях.

Поминаючи те, що ще не відомо, чи до 11 квітня ц. р. прийде до згоди між залізничниками і їх компаніями, в найближчому майбутньому загрожують такі конфлікти між робітниками і працедавцями: з кінцем березня вигасає колективний договір праці 450.000 автомобільних вантажників. У квітні вигасає договір праці із 70.300 робітниками, що працюють у фабриках автомобільних ґумових опон. На червень назріває конфлікт між електриками і великою корпорацією АрСіЕй, що заторкне 19.800 робітників. Найбільша загроза для країни чигає у вересні ц. р., коли спілка автомобільних робітників, яка має 660.000 членів, буде добиватись нового договору праці з трьома автомобільними „велетнями": Дженерал Моторс, Форд і Крайслер. Від тієї домови залежатиме праця в споріднених галузях промислу й торгівлі. На тлі тих конфліктів невідомо, чи вдасться президентові Ніксонові зберегти свою „невтральність". Це дуже трудна позиція: накидання державними чинниками промисловцям - працедавцям та робітникам арбітрального вирішення їх спорів погрожує ворожнечею супроти Уряду з обох сторін, а „невтральність" у цих конфліктах, яка залишає працедавцям і робітникам самим ладнати свої спори — так само не задовільняє ні одних, ані других.

Крайова Рада в справах праці знаходиться покищо в руках прихильних робітничим спілкам демократів. Очевидно, секретар праці має завжди поважний вплив на її рішення. Але, наприклад, убивство невдалого кандидата на голову спілки вуглекопів Джозефа Яблонського і переведені у зв'язку з цим убивством репресії проти управи тієї спілки — з одного боку створило серед її членів багато противників Урядові, а з другого — підкреслило необхідність дивитися пильніше на безпорядки і зловживання в деяких робітничих спілках. До всіх турбот, що їх має президент Ніксон у цьому році — до В'єтнаму, Ляосу, зросту злочинства, расової проблеми, зарази наркоманії, неспокою у школах, занечищення природи — долучується це неспокій у світі праці. Нема чого заздрити Президентові Америки.

„З ЖУРБОЮ РАДІСТЬ ОБНЯЛАСЬ..."

Париж. — цими словами О. Олеся можна окреслити настрої французів після відвідин президента Помпіду в ЗСА. У передових статтях, що їх всі щоденники й журнали присвячують цим відвідинам, кладеться наголос на слова през. Ніксона, які він сказав на прощання: „Зустрічав високого гостя, прощаюсь з особистим приятелем". У цій гарній фразі схоплений глибокий сенс відвідин, бо вона одночасно каже правду й прикриває дійсність: два президенти знайшли особистий контакт, але політики своїх країн у засадничих проблемах не узгіднили. Найхарактерніше, що ніде нема згадки про НАТО, тобто про спільну оборонну політику. А це означає, що в основній справі світової політики не знайдено спільної мови.

Обидві сторони намагаються прикрити факт, що його підніс „Ню Йорк Таймс": не зважаючи на приязнь, обидві країни рішені захищати власні національні інтереси, які розходяться. Це ж саме пише паризький „Фіґаро": злагіднено атмосферу, яку витворив де Голль свого часу, але нічого конкретного не осягнено.

Та треба сказати, що й злагіднення атмосфери належить до немалих осягів поїздки. Воно відкриває шлях до тіснішої співпраці, бодай до дискусії спільних проблем при ясності позицій, які розходяться. Помпіду продовжує лінію де Голля в шуканні самостійности французької політики. Це йому дає спору проти комуністів, які закидають і далі те, що закидали від часу закінчення війни: буржуазна провідна верства Франції йде на поводі американського імперіялізму. Тривога Москви під час відвідин през. Помпіду доводила, що для неї ця справа має велике значення. Він повернувся з ореолом „непроданого". Це важливе не лише для нього, але й для ЗСА.

Ідеться бо про майбутнє. Політика де Голля, як би її не сприймали американці, змусила Вашинґтон здати собі справу з того, що не тільки комуністичний бльок розпався, що не стало в ньому „єдиного центру". У сучасному скомплікованому світі мусить бути децентралізація, а тому й західній бльок не може бути під одним лідерством клясичного типу. Його треба замінити бльоком, що стоїть на базі зговорення у спільних інтересах. Ніксон, який це проголосив офіційно, відкрив двері до співпраці з Европою, а тим і з Францією.

Чутлива французька опінія зареагувала по-різному на події в Чикаґо. Дуже поважний „Ле Монд" пише, що Помпіду не розуміє Америки: там нормально, що манифестанти доходять до предмету маніфестації. У Франції було б нормально, коли б поліція розігнала маніфестантів, у ЗСА це було б ненормально. Але французи дуже вразливі на особисті справи і не можуть зрозуміти, як поліція в Чикаґо допустила до того, щоб пані Помпіду злякалась демонстрантів, коли та ж сама поліція в Чикаґо вміє розганяти чорних...

Але політична еліта кладе натиск не на це. Вона кладе натиск на те, що Вашинґтон ще не зрозумів, що він не всесильний, і не хоче чи не вміє розкласти завдань на своїх союзників, на ввесь вільний світ.

Тут на перший плян виходить проблема Близького Сходу. Французи, після деколонізації, яку проводили під тиском Америки, хоч де Голль цю ідею висунув ще під час війни, не люблять арабів. Але в своєму традиційному відчутті й симпатії до „хлопського розуму" не розуміють, як ЗСА не бачать, що коли вони не потрапили розіграти Нассера, то мусять залишити комусь ролю приятеля арабів в імені західнього світу, щоб не віддати арабського світу під повну зверхність Москви. І тут Помпіду таки має рацію, хоч може перебільшує в тому чи іншому тактичному потягненні. І національна амбіція, яка виходить наверх, коли мова про Чикаґо, має рацію, якщо подумати, що й у Франції жиди мають дуже великі впливи: і Дебре, і міністер закордонних справ, Шуман — жиди. Але врешті - решт — не в інтересі Ізраїлю зробити сто мільйонів арабів знаряддям Москви. Не в інтересі це й західнього світу. Французи уважають, що Чикаґо виказав брак глибинного зрозуміння цієї істини в ЗСА. Хтось навіть пригадав слова Кеннана: в ЗСА політичні діячі не так заступають інтереси держави, як намагаються здобути популярність виборців...

Преса наголошує, що обидві сторони мовчать про висліди розмов у ще важливіших, як Близький Схід, проблемах: згадуване вже НАТО, В'єтнам і південно-східня Азія, Німеччина, Китай. З цього витягають висновок, що в жадній з них не дійшло до узгіднення. Хіба стверджено розходження і відложено дискусію на пізніше.

Але Р. Арон пригадує, що в цих проблемах, хоч у деяких, дійшло давніше до узгіднення: Франція пішла на деколонізацію, чого домагались ЗСА. В новій, деколонізованій, дійсності ЗСА не зуміли розіграти ні в'єтнамської карти, ні арабської. Якщо з цим був згідний Ніксон, то це справді відкриває двері для дискусії про майбутнє. Дискусії відкритої, яка б виходила із засади, що коли дотеперішні потягнення не були вдалі, то до дальших треба виходити з нових позицій, відкинувши старі шаблони.

І з цієї точки зору зустріч напевно мала поважне значення. Можна бо було сміятися з де Голля, що він обіцяв учителів та інженерів для Перу й Колюмбії, не мавши їх досить у Франції. Можна сміятися з Помпіду, коли він каже, що мала Франція має відігравати свою ролю в світовій політиці. Але він має рацію: кожна країна має в цій справі свою ролю. Живемо бо в в світі в якому поруч з інтеграцією

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ярослав Шав'як

ВІДЕНСЬКА „СІЧ"

(2)

Віденська „Січ" обірвала своє існування на 79-ім році своєї динамічної, іноді навіть бурхливої діяльности, коли 17 жовтня 1947 р. большевики підступом схопили, арештували і заслали останнього голову „Січі", д-ра Сергія Накловича. Після того „все розлетілося", всі боялися арештів, пороз'їздилися або поховалися, і „Січ" фактично перестала діяти.

Але впродовж майже 80 років праця віденської „Січі" була напружена і всеціло віддана українській національній ідеї.

Установчі збори товариства, яке названо іменем „Січ", відбулися 9 січня 1868 року. Українська колонія у Відні використала тоді недавно видані закони про свободу преси, слова, зібрань і товариств, що ділося у зв'язку з перестроєм Австро - Угорщини на конституційну монархію і лібералізацією політичного життя в державі, і вже в листопаді 1867 року предложила статут товариства „Січ" для затвердження долішньо - австрійському намісництву, якому тоді адміністраційно підпорядкований був Відень. В часі свого заснування „Січ" нараховувала 27 членів, здебільшого студентів, між якими зустрічаємо прізвища д-ра теол. Юліяна Пелеша, пізнішого перемиського єпископа.

Заснування „Січі" припадає на час розпаленої боротьби між москвофілами і народовцями в Східній Галичині. „Січ" стає на позиції народовців, і цим самим являється першою статутовою організацією галицьких народовців. Першим головою „Січі" вибрано Анатоля Вахнянина, що тоді був організатором українського хору у Відні і втішався великою популярністю серед своїх і чужинців. Анатоль Вахнянин, як знаємо, був пізніше одним з ініціяторів і першим головою львівської „Просвіти". Вже перед заснуванням „Січі" серед української колонії у Відні утворився був рухливий гурток народовців, що називали себе „січовиками". Правдоподібно від них перебрало статутове товариство „Січ" свою назву. Цей гурток „січовиків" з поміччю інших слов'ян у березні 1866 р. влаштував у великій залі „Цум ґрінен Тор" прилюдне свято в 5-ті роковини смерти Шевченка. Це було взагалі перше українське свято в честь Шевченка. Це свято поширилося незабаром на Галичину, а згодом стало загальнонаціональним святом усіх українців.

„Діяльність „Січі", дуже скромна спочатку, обмежена „до оживлення і піднесення товариського життя", стала з кожним роком інтенсивнішати, виходила поза рами моральної опіки і матеріяльної допомоги для своїх членів - студентів, почала віддзеркалювати в собі ввесь громадсько - політичний розвиток західньоукраїнських земель, голосити правду про цей з а х ідньоукраїнський здвиг в такім міжнароднім центрі, яким був тоді Відень, і використовувати свої міжнародні зв'язки для протестів проти кожночасної української кривди збоку пануючих. Оте амбасадорство було притаманне для діяльности „Січі" від перших до останніх днів її фактичного існування. Деякі виступи „Січі", як студентського товариства, були своєю ваготою надто ризиковні і вдиралися в область загальнонаціонального ж и т т я нашого народу. Згадати б хоч ірредентистичні резолюції „січовика" д-ра Івана Німчука, пізнішого гол. редактора „Діла", схвалені одноодушно на зборах в товаристві „Січ" 3-го грудня 1917 р., в яких „українська академічна молодь домагалася прилучення всіх укр. територій Австро-Угорщини до Української Республіки". Головою „Січі" був тоді Зенон Пеленський, відомий з пізніших часів політичний і громадський діяч на західньоукраїнських землях. Західньоукраїнські землі були тоді ще леґальними частинами австро - угорської держави. Була тоді війна і діяло воєнне право. В зв'язку з цією резолюцією деяких активістів „Січі" арештовано, і вони були під загрозою акту державної зради. Діяльність „Січі" віденська поліція припинила, домівку т-ва опечатала, забравши з неї все листування і книги „Січі", включно з каталогами бібліотеки. Щойно після берестейського миру і завдяки інтервенції наших парляментарних послів слідство проти „Січі" було припинене наказом згори, і „Січ" знову відновила була свою діяльність по двох місяцях примусової перерви.

Члени „Січі" рекрутувалися з рядів українського студентства переважно з західньоукраїнських земель, що від 1772 року входили в склад австро - угорської монархії (Буковина від 1775). Через „Січ" проходили не тільки майбутні фахові працівники, „Січ" виховувала також апостолів нових думок, кличів та ідей. Члени „Січі" по закінченню студій верталися до краю, приносили з собою свіжі подуви з віденської столиці, і у висліді підвищували ідейний рівень та поширювали світогляд нашої національної спільноти. Чисельний стан „Січі" був різний в різних роках; в акад. році 1869/70 мала „Січ" 28 членів, в р. 1921/22 — 378, в р. 1942/43 — 135. Українських передових постатей, що зв'язали своє прізвище з віденською „Січчю", так багато, що їх годі навіть частинно вичислити в газетній статті. В р. 1931 Микола Сушко був 87-им головою віденської „Січі", а перед ним головами Т-ва були — Юліян Целевич, Михайло Подолинський, д-р Мелітон Бучинський, д-р Іван Пулюй, Остап Терлецький, д-р Іван Горбачевський, Ярослав Окуневський, Іван Куровець, д-р Мирон Кордуба, д-р Кость Тинячкевич, д-р Володимир Старосольський, Іван Семанюк (М. Черемшина), Михайло Галущинський, д-р Зенон Кузеля, д-р Осип Назарук та ін. До активніших „січовиків" належав теж д-р Лука Мишуґа, останньо гол. редактор „Свободи", який залишив цікаві та емоційно написані спогади про своє перебування в „Січі" в рр. 1906-1910. В році 1909 в організаційні ряди „Січі" почали прибувати перші українські студентки. В організаційному житті вони виявили себе не гіршими від січовиків, а були хвилини, коли несли ввесь тягар праці в товаристві.

(Закінчення буде)

З листів до Редакції

ПРИЛЮДНА НЕВДЯЧНІСТЬ ЗА ПОРАДУ БЕЗ ЛАПОК

Наша видатна нарисниця і відома письменниця Дакія Гуменна палко запротестувала проти того, що я нібито безпідставно згадав ув одній із своїх статтей про свою пораду щодо назви її збірки „Серед хмаросягів", зокрема щодо слова „хмаросяг". Це вона вчинила у формі листа до редакції „Свободи" (з 28 лютого ц. р.) під наголовком „Порада (? — В. Ч.) на „пораду", взявши останнє слово в зневажливі лапки. Вона так погарячилась, що забула заглянути до слівників і перевірити, чи, справді, „ще за багато років до того, як В. Чапленко з'явився в літературі, в українській літературній мові були такі слова на означення (? — В. Ч.) американського слова с к а йскрепер: „хмарочос", „хмаросяг", „хмародер" і ще й навіть пародійне (? — В. Ч.) „хмародряп".

Хоч хмаросяги почали будувати в ЗСА ще в 80-их роках XIX ст., тобто більш як за 30 років до того, як у літературі з'явився Чапленко (1919 рік), але в слівнику Уманця і спілки, виданому 1893 року, ще ніякої назви для хмаросягів не було. Щождо слова „хмаросяг", то я його не знайшов ні в одному з приступних мені слівників, аж до виданих у 60-их роках XX ст. включно. Отже, виникає питання: де воно взялося?

У своїй статті я вжив вислову „я вперше вжив його", і з цього не „виходить, що це слово — (риска моя — В. Ч.) новотвір В. Чапленка", всупереч твердженню Д. Гуменної. Бо я міг його почути з чиїхось уст і „вперше" вжити його в своїх текстах, як я вперше почув у Ню Йорку „підземка" і почав уживати його в своїй мові. Хто має чуття української мови, то тому ясно, що це „вперше" відноситься тільки до мого слововжитку, за ним могло бути „вдруге", „втретє" тощо, і воно не означає, що я був „перший" в українському мововжитку взагалі, хто вжив цього слова. Між „вперше", вжитим у моїй статті, і згадкою про мою пораду Гуменній немає логічного зв'язку, це дві різні речі.

Але я скривдив самого себе, написавши, що я вперше вжив слова „хмаросяг" у збірці „Зойк", виданій 1957 р. Насправді я вжив його багато раніш ув оповіданні „Найнявся - продався", що було надруковане вперше в недільному виданні „Свободи", чч. 23 й 24 за 1952 р., а в збірці „Зойк" було передруковане. Цим моїм недбальством щодо самого себе й скористувалася Д. Гуменна: порівняла рік видання збірки своїх нарисів „Багато неба" — 1954 із роком видання моєї збірки „Зойк" і спробувала зіґнати мене на слизьке.

Але тепер виникає питання: а звідки ж у неї це слово, коли вона його не створила (бо й не претендує на це), а в слівниках його також немає? Відповідь на це питання одна: вона могла взяти його тільки з мого оповідання „Найнявся - продався". А недільне видання „Свободи" вона читала уважно, бо в ньому я й її тексти друкував. А звідки слово „хмаросяг" узялося в мене? Коли я тепер згадую, за яких обставин я писав оповідання „Найнявся - продався", то пригадую, що в мене був тоді т. зв. „зелений" російсько - український слівник, про який я писав у першому числі недільного видання „Свободи", а в тому слівнику було двоє слів „хмарочос" і „н е б о сяг". „Хмарочос" не міг мені вподобатись, бо в ньому не зовсім українська фонетика (тим його, мабуть, і висувають тепер на перше місце в „радянських" слівниках), а „небосяг", може, й непогане, але небо так далеко, що його ніякий будинок не може „досягти", як не досягла його й біблійна вавилонська вежа. Інша річ — хмари, вони нижче. Отож я тоді, либонь, і створив слово „хмаросяг". Кажу „либонь", бож пам'ять уже в мене стара, не пам'ятаю достеменно. Тільки трохи молодша пам'ять і в Д. Гуменної, — тож і вона могла забути, що взяла це слово з мого тексту, і тепер вигадує оті „багато років до того" етцетера. Але якщо хтось знайде раніше походження слова „хмаросяг", то я на своїм авторстві не наполягатиму.

А тепер про „пораду" в лапках. Це відбулося на бруклинському березі Гудзонської затоки, проти Стетен Айленду, на лавці, в присутності моєї дружини. Д. Гуменна читала нам тоді оповідання з проєктованої збірки і радилась, як її назвати. Вона майже до кожної своєї книжки, як це відомо не тільки мені, „старанно" добирає назви, і через те, мабуть, вони в неї виходять невдалі, надумані, не пов'язані із змістом текстів. Для збірки, що пізніш була видана під назвою „Серед хмаросягів", у неї теж було декілька запроєктованих назов. Але я їй порадив зупинитись на назві „Серед хмаросягів", власне, мова йшла про останнє слово в цій назві. Пригадую, що я покликався й на те, що я вже вживав цього слова. Була це порада в лапках чи без лапок? Я думаю, що без лапок. Адже Д. Гуменна в своєму „палкому протесті" узяла це слово в лапки, то тим виявила прилюдно свою невдячність до того, хто будь-що-будь таки допоміг оформити назву цієї її книжки. Не знаю, що означає в її наголовку перше слово — „порада" без лапок. Чи вона щось мені чи читачам „Свободи" цим словом порадила?

В. Чапленко

Бруклин, Н. Й.

Проф. Степан Шах

РОМАН ШУХЕВИЧ — СИМВОЛ НЕЗЛАМНОСТИ

(Спомин)

(9)

По Великодніх святах залишились ми вже на фронті при сокальській 5 бригаді; наш курінь скріпив загрожену фронтову позицію групи сот. Чайки — лінії на захід від містечка Варяж-Хлоп'ятин — аж по Угринів, що на неї постійно наступала польська група полк. Сікорського (пізнішого генерала й голови польського уряду), головна фортеця якої була в Долгобичеві на Холмщині, що її без опору зайняли поляки в листопаді 1918 р.

10

28 травня 1919 р. почалася польська офензива ген. Юзефа Галлера. Його познанські, альянтами добре озброєні відділи вдарили з розмахом у першу чергу із Холмщини і Волині на белзько-сокальськім фронті, де стояв і наш курінь. Галицький фронт заломився під напором поляків на цілій лінії. Наступила відома національна катастрофа. Помочі з Києва від УНР, УГА не дістала! Протягом двох місяців поляки зайняли цілу Галичину по Збруч. Польська політична влада переводила в краю „пацифікацію". Поліція виарештувала всіх українців, хто лиш за української влади був якнебудь політично активний: світських діячів, священиків, учителів, навіть жінок, що були медсестрами. Заарештували в Камінці також і суддю Осипа Шухевича, що його зловили по дорозі в Бузьку польські місцеві партизани, а відтак відставили його, старого пароха М. Цегельського, о. сотрудника П. Казанівського й других, пішки до Львова і замкнули у в'язниці, в „Бриґідках", при Казимирській вулиці, де вони пересиділи аж до грудня 1919 р. Суддю Осипа Шухевича відвідувала у в'язниці і постачала йому білизну мама — Герміна Шухевич і сестра Дарія Старосольська, що перебувала з дітьми у Львові. До бабці переїхав опісля теж і внук Ромко з Камінки, бо восени 1919 р. в Академічній гімназії розпочалась наука.

На повоєнних руїнах мусіло життя в краю якось унормуватися. В першу чергу унормувалося — завдяки конкордатові Польщі з Римом — церковне життя; відтак почали з конечности стабілізуватися — при комплектнім знеціненні польскої марки — г о с п о д а р с ь кі відносини. Вслід за цим пішло шкільництво й освітня організація. Політичного проводу в краю не було, а всі українські партії — крім соціял-демократичної з її львівським органом-щоденником „Вперед" — були від 21. 11. 1918 р. заборонені. Провід суспільно-громадського життя скупчився згодом, силою обставин, в руках Головного Виділу нерозв'язаного польською владою Товариства „Просвіта" у Львові, хоч його голову — суддю і кол. соймового посла та члена Крайового Виділу Івана К и в е л ю к а — польська поліція інтернувала і вивезла до концтабору в Домб'ю. Арештовано теж і 76-літнього віце-през. віденського парляменту посла Юліяна Романчука, але звільнено завдяки старанням адвоката д-ра Льва Ганкевича, соціял-демократа. Арештованими в'язнями займався Громадський Допомоговий Комітет, на чолі якого стояв адвокат д-р Степан Федак, директор „Дністра", відомий філянтроп. Про тодішні відносини у Львові написав спомин голова соціял-демократичної партії адвокат д-р Лев Ганкевич п. н. „Перші дні польської о к у п а ц і ї у Львові" в органі „Наш Світ", Ню Йорк 1961, ч. 2.

11

Повоєнні обставини — по заломанні большевицької офензиви над Вислою в 1920 р. і при повільній стабілізації польської адміністраційної влади в Галичині — змінили обличчя Львова. В роках 1921-22 замешкав я за порученням судді Осипа Шухевича, з яким ми стрінулись у „Просвіті", у його матері п. Герміни Шухевичевої, при вул. Собіщини 7. І тут зійшовся я знов з улюбленим внучком пані Герміни Шухевичевої — Ромком, тоді учнем IV кляси Академічної гімназії, де я, завдяки крайовому інспекторові середніх шкіл д-рові Іванові Копачеві — став, за директора Іллі Кокорудза, учителювати як клясичний філолог. Замешкав я в колишнім „кабінеті" покійного проф. Володимира Шухевича, де висів ще його портрет (роботи І. Труша) і приміщалась б і б л і о тека. Ромко Шухевич мешкав у згаданій попередньо „гуцульській" дімнаті на першому поверсі. Крім господині дому — пані Герміни Шухевичевої і нас обох, мешкала там ще й донька Герміни Шухевичевої — Дарія Старосольська (жінка адвоката і професора українського університету д-ра Володимира Старосольського, що перебував ще за границею) з двома дітьми: синком Юрком і донею Лясею та п. Голубовичева, дружина д-ра Сидора Голубовича, з синком. Пані Герміна Шухевич побоювалась, щоб до її віллі не приділила польська мешканева комісія якогось „небажаного" льокатора.

З початком 1921 року з'явився у Львові, приїхавши з Відня до краю, кол. полковник Січових Стрільців Євген Коновалець (мій краян із Зашкова коло Куликова, старший шкільний товариш з Академічної гімназії та „побратим зброї" з австрійського війська — із старшинської школи резервових офіцерів львівського XI корпусу). Заїхав він до родичів у Зашкові, де його батько Михайло був управителем школи і шукав у Львові відповідної кімнати. Я поручив його тоді пані Герміні Шухевичевій. Вона радо винаймила йому вільний ще покій з окремим входом з городу на першому поверсі, і вілля п. Герміни Шухевичевої виповнилася.

А що ми обидва — з Євгеном Коновальцем — діставали у пані Герміни Шухевичевої також і снідання, то старалися реванжуватись їй і приносили наш приділ хліба, масла, молока, навіть і яйця (які я міг дістати у нашій професорській кооперативі, що її з о р г а н і з у вав проф. Яків Яцкевич в будинку „Народного Дому"). Мій приділ забирав відразу зі школи учень Роман Шухевич і приносив бабці до дому.

З Ромком Шухевичем нав'язав я тоді ближчий особистий контакт. Обидва ми поспішали щоденно ранком до ш к о л и, разом чекали на трамвай під Високим Замком на Театинській вулиці або, якщо трамвай під гору в часі снігових засипів не приїздив, брели снігами через Театинську вулицю, Губернаторські вали і Стрілецьку площу до „Народного Дому". Часом помагав він мені нести пачку шкільних зшитків, якщо я мав при собі дві пачки поправлених. При цім вели ми з собою розмови на різні теми, які принагідно вив'язуються між спраглим знання учнем і охочим до відповідей молодим професором. А вів я з ним розмови все цілево, і то під виховним кутом педагогічного напряму, який я виробив собі під впливом лектури грецьких авторів, головно Платонового твору „Протагорас" та тебанського поета Піндара, що окреслюють ціль виховання такими короткими словами: „Ясність в думанні, правда в говоренні, рішучість у чині!"

У молодого Романа Шухевича я виразно добачав зародки цих трьох прикмет характеру.

(Далі буде)

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО БРАТІВ У ПОТРЕБІ В ЮГОСЛАВІЇ!

ОДЯГИ, ВЗУТТЯ, НАКРИВАЛА і ХАРЧІ ПОСИЛАТИ НА АДРЕСУ:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
1213-1217 Summit Avenue
JERSEY CITY, N.J. 07307 Tel.: (201) 795-2155

ГРОШОВІ ПОЖЕРТВИ ПОСИЛАТИ НА АДРЕСУ:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 Old York Road
PHILADELPHIA, PA. Tel.: (215) GLadston 5-3774

„З ЖУРБОЮ РАДІСТЬ ОБНЯЛАСЬ..."

(Закінчення зі стор. 2-ої)

відбувається і процес зростання меншости. Машина не лише поневолює людину, але й визволяє її, бо дає заробляти і скріплює почуття власної гідности, коли зникає убогість. А нервове напруження, яке викликає машина, кидає одиницю й малі народи до пристрасно-розпачливої оборони своєї гідности. До розпачу ж нікого не слід доводити. Доказом цього Ізраїль, прібкою цього — націоналізм Лібії, з якою також треба рахуватися.

Для нас, у яких нема зрозуміння для меншости, хоч ми в позиції поневоленого й переслідуваного, ці речі так само незрозумілі — мабуть — як для такої потуги як ЗСА. Нема сумніву, що одні-єю з найбільших історичних заслуг де Ґолля є його намагання це доказати великим світу цього — ЗСА і СССР. Може методи його доказування були неправильні, але ідея правильна. І вона залишиться на довгі десятиліття ключовою ідеєю міжнародних зносин.

На закінчення слід підкреслити, що в пресових коментарях дуже багато мови про минулі й теперішні непорозуміння з ЗСА, але ще більше мови про те, що ЗСА і Франція стоять в одному таборі, бо належать до однієї цивілізації й одного табору свободи. Це визначає їх спільний шлях у майбутнє, хоч і на ньому будуть різні розходження. До західньої бо цивілізації належить свобода думки, вільна дискусія, свобода дії. Це дає свої неґативні, але й дає такі позитиви, яким заздрить кожен бльок насильства, бо кожен бльок насильства засуджений на смерть.

Т. Дж.

Помер Василь Грицина

Гартфорд, Кон. — В четвер, 5 березня 1970 року після довгої і важкої недуги помер на 78 році життя бл. п. Василь Грицина, колишній адвокат на Рідних Землях, учасник Визвольних Змагань у формаціях УСС і УГА. Переїхавши до ЗСА покійний всеціло включився в суспільну працю. Кілька років був касиром Відділу 277 УНСоюзу, 8 років членом Управи УККА, заслужений окремо у зборах на Народний Фонд. Був членом Станиці Б-ва УСС і ОбВУА, збірщиком датків для НТШ, активним в Пласт-Прияті та інших Товариствах. Покійний був людиною рідких громадських прикмет. Скромний, релігійний, щирий український патріот. Всіма був шанований і люблений. Важка недуга прикувала його до постелі від кількох років. Похорон відбувся в суботу 7 грудня з церкви св. Михаїла на український цвинтар в Гластонбері при численній участі українського громадянства з Гартфорду і околиць.

Євстахій Гомотюк
секр. Відділу 277

В РЕСПУБЛІКАНСЬКИХ КОЛАХ ТВЕРДЯТЬ, що колишній віце - президент Гюберт Г. Гомфрі, який в 1968-му році кандидував на президента ЗСА, втрачає популярність між демократичними політиками, як це виявив недавній вибір голови Крайового Демократичного Комітету, яким став Лоренс О'Брасн. Демократи закидають Гомфрі нерішучість і недостачу політичного хисту. Він пропонував на пост голови О'Брасна, але, не знайшовши повної підтримки для нього між Виконною Радою партійного комітету, пропонував на це становище Метью Велша. Вкінці таки більшість найменувала О'Брасна. Гомфрі обороняється проти повищих закидів, він має цього року кандидувати на пост сенатора з Міннесоти, а в 1972-му році може бути ще раз кандидатом на президента. Партія не має сильних кандидатів, бо Едвард М. Кеннеді, ані сенатор Юджін МекКарті не мають виглядів на перемогу.

У СТОЛИЦІ ТАІ (СІЯМУ) БАНҐКОКУ ПІДПИСАНО договір між Таі і Маляйзією про спільне поборювання комуністичних партизанів. Маляйзія вислала до Таі 2.000 свого війська, вишколеного у війні проти партизанів, для спільних дій з таїським військом.

ЗАКЛИК СФУЖО

Управа Світової Федерації Українських Жіночих Організацій звертається до українського жіноцтва у всіх країнах наших поселень, зокрема до членства своїх складових організацій, з гарячим закликом допомогти жертвам землетрусу в Югославії. Широко закроєна акція вже відбувається на терені наших поселень. Однак із звітів довідуємося, що розміри цього стихійного нещастя такі широкі і потреби допомоги на довшу мету такі великі, що виникає потреба змобілізувати всі наші сили, щоб осягнути бажаних вислідів. Нехай же не буде ні одної української жінки, яка не знайшла б змоги хоча чимсь допомогти нашим братам і сестрам в нещасті. Ми просимо негайно включитися в акцію допомоги та спрямувати свої пожертви до Краєвого Комітету при своїй українській громадській централі. Наголошуємо при тім потребу в одязі, хатнім влаштуванні та в шкільних посібниках, окрім грошових пожертв, які йдуть на збіркові листи Ваших громадських централь та на збірки по парафіях українських церков.

Щиро віддана участь нашого жіноцтва в цій акції дасть не лише бажані висліди в допомозі потерпілим і потребуючим братам і сестрам, але й почуття виконаного християнського й національного обов'язку. Бажаємо якнайкращих успіхів у праці!

Наталія Пазуняк — секретар
Евгенія Янківська — референт Суспіл. Опіки
Олена Лотоцька — голова

Успіх мистецької родини Цісиків

Скрентон. — Скрипаль проф. Володимир Цісик з Ню Йорку разом із своїми доньками — пяністкою Марією та скрипалькою Квіткою спільно концертували у Скрентоні наприкінці лютого ц. р. й отримали надзвичайно прихильну й високу оцінку Геролда Манді в „Скрентон Таймсі" з 26-го лютого ц. р. Названий фаховий критик висловлюється в суперлятивах про кожного з названих членів мистецької родини та про цілий їх ансамбль. Зокрема він захоплений відтворенням „Концерту" Баха на дві скрипки. Він відзначає хист Марії Цісик однаково, як солістки, як акомпаніяторки, як теж з подивом звертає увагу на талант малолітньої Квітки Цісик і приходить до висновку, що „мабуть немає кінця талантам в родині Цісиків".

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 7

К. Боднарчук, Ню Йорк $ 9.00
В. Комарянський, Монтреаль 8.00
І. Кутний, Вашінґ 7.00
Д-р М. Логаза, Сиракюз 7.00
Д. Палайда, Парма 7.00
О. Б. Мацькевич, Бронкс 5.00
Д-р В. О. Семків, Тіллс 5.00
Д-р О. Сохан, Йонкерс 4.00
С. Боднарчук, Ню Йорк 3.00
М. Гринів, Рочестер 3.00
П. Одарченко, Вашинґтон 3.00
В. Папроцький, Стратфорд 3.00
М. Попель, Чикаґо 3.00
Л. Смик, Бінґемтон 3.00
Д. Лінинський, Клівленд 2.50
А. Дмитріюк, Боффало 2.10
І. Бараник, Джансон Сиґі 2.00
В. Бориско, Дітройт 2.00
Е. Василик, Таутон 2.00
М. Василюк, Ню Бpансвік 2.00
Т. Вічковський, Гартфорд 2.00
М. Гаврилюк, Трой 2.00
Т. Гелемей, Нюарк 2.00
М. Деренюк, Люзерне 2.00
І. Деркач, Рочестер 2.00
Л. Дзікович, Чикаґо 2.00
А. Джула, Ембрідж 2.00
М. Добош, Нюарк 2.00
Л. І. Івасків, Балтимор 2.00
І. Жлудський, Факсборо 2.00
Я. Зубрицький, Джерзі Сиґі 2.00
А. Кекіш, Вуд Дейл 2.00
П. Кісіль, Бруклин 2.00
Н. Кітвіс, Нюарк 2.00
П. Козак, Філядельфія 2.00
Е. Коломиєць, Елкінс Парк 2.00
О. Коропецька, Мурставн 2.00
М. Коцюрка, Пассейк 2.00
Д. Крижановський, Ню Йорк 2.00
К. Кузьменко, Кліфтон 2.00
В. Кулик, Міннеаполіс 2.00
Я. Купчинський, Олд Брідж 2.00
А. Кушнір, Ренкін 2.00
О. Левицький Зейнесвілл 2.00
Д. Лоїш, Філядельфія 2.00
В. Мандюк, Ірвінґтон 2.00
І. Мелимука, Дітройт 2.00
Д. Мозіль, Клівленд 2.00
І. Нагребецький, Рочестер 2.00
О. Наконечна, Вашинґтон 2.00
С. Паньків, Чикаґо 2.00
А. Панченко, Гартфорд 2.00
В. Пеленський, Парсіпані 2.00
Т. Підгайний, Дітройт 2.00
М. Протас, Кортленд 2.00
С. Романовський, Ніневе 2.00
Г. Самійленко, Монт Клер 2.00
В. Сегейда, Джамайка 2.00
Г. Семчишин, Гартфорд 2.00
В. Сілецький, Бінґемтон 2.00
М. Сірий, Байон 2.00
Л. Сисин, Гарфілд 2.00
Д-р М. Фіщир-Слиш, Конкокі 2.00
Т. Троць, Бруклин 2.00
М. Фафендик, Шебойґан 2.00
М. Хацевський, Ірвінґтон 2.00
В. Цетенко, Парсіпані 2.00
С. Чеканський, Олифант 2.00
Я. Чехут, Ст. Леонард 2.00
К. Ґуран, Рочестер 1.80
В. Балабан, Річмонд Гилл 1.00
І. Бобецький, Ню Йорк 1.00
Д. Візниця, Ню Бронсвик 1.00
Д. Гнида, Бруклин 1.00
В. Гоц, Солт Лейк Сиґі 1.00
И. Демчишин, Філядельфія 1.00
В. Жуковець, Юніон Сиґі 1.00
П. Капшученко, Філядельфія 1.00
А. Карпюк, Філядельфія 1.00
Н. Кирилів, Чикаґо 1.00
С. Коцибала, Кротон ан Гадсон 1.00
П. Коцур, Чикаґо 1.00
А. Кухарська, Міннеаполіс 1.00
С. Літепло, Бруклин 1.00
Д. Липовий, Байон 1.00
К. Малохов, Ню Йорк 1.00
М. Марченко, Гілсайд 1.00
В. Осташ, Елмайра Гайтс 1.00
М. Перхулин, Геттисбурґ 1.00
Е. Піндічук, Скарборо 1.00
І. Садовий Найєлс 1.00
П. Сахаревич, Лондон 1.00
Б. Фафендик, Розелл 1.00
А. Федак, Торонто 1.00
П. Феденкевич, Кліфтон 1.00
Т. Цар, Ірвінґтон 1.00
А. Шишак, Феніксвілл 1.00
О. Юр, Філядельфія 1.00
Н. Юречків, Торонто 1.00
П. Яців, Лорейн 1.00

ПОДЯКА

Потрясені до глибини душі несподіваною смертю нашого Дорогого СИНА і СЕСТРІНКА

бл. п.
ЛЮБОМИРА ГОРНИЦЬКОГО

складаємо цією дорогою нашу щиру

ПОДЯКУ

Всечеснішому Отцю д-рові Міня за відправлення Панахид в днях 22 і 23 січня ц. р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Нюарку, а опісля при асисті Всечесніших Отців: Кравчука і Дибки Торжественної Служби Божої в церкві св. Івана Хрестителя в Ірвінґтоні, якої Покійник був постійним членом.

Щиро дякуємо Всеч. Отцю д-рові Міня за прощальне слово по Службі Божій, як рівнож пп. д-рові Ігореві Соневицькому і інж. Любомирові Калиничеві, які були довголітніми приятелями Покійного ще від часів післявоєнних, за їх зворушливі промови в часі Панахид, як рівно ж п. М. Добошеві — диригентові хору при церкві св. Івана Хрестителя та Членам цього хору за звеличання своїм співом Панахиди в дні 23 січня ц. р. Окремо дякуємо п-ні Дарії Каранович за нагробне слово над свіжою могилою Покійника і посмертну допись в „Свободі" з дня 7-го лютого ц. р.

Зворушливі були ознаки щирої симпатії для Покійника, зложені в формі численних вінців від Дирекції УМІ в Ню Йорку і Нюарку і від поодиноких Учнів Покійного, як і за дуже численні офіри на Служби Божі за спокій душі Покійника, зокрема дякуємо п. Оксані Гаврилюк за офіру на Службу Божу відправлену дня 28 лютого ц. р.

Зворушливим був допис вдячного учня О. П., поміщений в „Свободі" з дня 7 лютого ц. р., як рівнож численні вияви симпатії для Покійника зложені на наші руки в часі похоронних відправ через п. Лідію Савойку, яка в прикрих моментах перших кроків Покійного на терені ЗСА помагала Йому своїми впливами в еміґраційнім уряді і в артистичних колах Ню Йорку.

Складаємо щиру подяку п. проф. Рафаїлові Венке, який показався правдивим приятелем Покійника — за Його поміч в часі хвороби Покійного як і опісля, за поміч показану нам в часі похоронних відправ і справ зв'язаних зі смертю Покійника.

Щиро дякуємо рівнож ВПаням, які зайнялися прийняттям численних гостей по відбуттю остаточних відправ в церковній залі в Савт Бавнд Бруку.

Всім вище згаданим особам і всім прибувшим в часі похоронних відправ складаємо щиру подяку за слова розради в нашім великім горю. Біль наш великий, але і великі були ознаки симпатії і признання для небуденного таланту Дорогого Покійника.

Окрема подяка належиться похоронному заведенню Литвин-Литвин за справне переведення похоронних чинностей.

РОДИНА

Замість квітів на могилу Матері наших Приятелів
бл. п. ОЛЬГИ ЧАПЕЛЬСЬКОЇ
пересилаємо 20.00 долярів
на Собор св. Софії в Римі.
Д-р Маріян і Християна ЮЗИЧ

Замість квітів на могилу нашого Дорогого Приятеля
бл. п. АНТОНА ЯЦКОВА
складаємо 15.00 долярів
на жертви землетрусу в Югославії.
Мирон, Ярослава і Віра ЛЕВИЦЬКІ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 4-го березня 1970 р. помер несподівано в Англії на 66-му році життя

бл. п. інж. СТЕПАН КАРАТНИЦЬКИЙ

кол. старшина 1-ої УД УНА

ПОХОРОН відбувся 11-го березня 1970 р. на цвинтарі в Swanage Dorset, Англія.

В глибокому смутку:

Дружина і Сестри в Україні
ІРИНА НАРОЖНЯК з Родиною — сестра у Франції
СТЕФАНІЯ КАРАТНИЦЬКА з Родиною — стрийнка
БОГДАН і д-р ЗЕНОН КАРАТНИЦЬКІ з Родинами — стриєчні брати
ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА з Родиною — стриєчна сестра
РОМАН РАКОВСЬКИЙ з Родиною — тіточний брат

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що дня 9-го березня 1970 р. ненадійно упокоївся в Бозі на 70-му році життя наш Найдорожчий ТАТО, ДІДУНЬО і БРАТ

бл. п. АНДРІЙ ДЗМЕЛИК

нар. в с. Яворець, пов. Ліско, Україна, довголітній член 239 Відділу УНСоюзу у Філядельфії, Па.

ПАНАХИДА в четвер, 12-го березня 1970 р. о год. 8-ій веч. в похоронному зав. Насевичів, 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН в п'ятницю, 13-го березня 1970 р. з того ж похоронного заведення до Української Католицької Церкви Благовіщення Преч. Діви Марії в Melrose Park і о год. 10-ій на Український Католицький Цвинтар на Факс Чейсі.

В глибокому смутку:

сини: ЕВГЕН з дружиною ЕЛІЗАБЕТ та дітьми ЕМІ і РОБЕРТ
ДАНИЛО з дружиною БАРБАРОЮ та дітьми ЛІСА і ФРЕДРИК
брати: ВАСИЛЬ, ІВАН, ЙОСИФ, МИХАЙЛО (помер), РАСЕЛ і САМУЇЛ
сестри: АННА, МАРІЯ, ЮЛІЯ, ІРЕНА, ОЛЕНА, КАТЕРИНА — в Україні

КОНЦЕРТ „ДУМКИ" В НЮ ЙОРКУ

Стоїмо перед концертом „Думки" з нагоди 20-ліття її існування в залі Гунтер Коледж Асемблі Голл.

Двадцять років тому в другий день Різдвяних Свят відбувся перший публічний виступ хору з концертом колядок в церкві св. Юра при 7-ій вулиці. З того часу почалася систематична праця, що триває по сьогодні. „Думка" переживала і ясні й похмурі моменти. Бували іноді й кризи, згадати б лише момент, коли старші хористи почали відходити, а молодняк не виявляв зацікавлення хоровою справою. Одначе ідея і мета хору допомогла вийти з тяжкого положення при допомозі часами чудотворчої праці думкарів - ентузіястів.

За час 20-літньої подорожі „Думка" співала і на національно - громадських імпрезах - академіях, безкорисно виступала на добродійних концертах, влаштовувала самостійні концерти, виїжджала в турне поза Ню Йорк (Торонто, Монтреаль, Чикаго, Клівленд, Вашингтон, Філядельфія, Боффало, Рочестер, Дітройт). награвала грамофонні платівки, брала участь в американських імпрезах, союзових, згадати б виставу опери „Відьма" П. Печеніги-Углицького в концертовій формі в Карнегі Голл 1964 р, співала на панахидах і вінчаннях, влаштовувала прогулянки кораблем, прософори, товариські вечірки і т. д.

Одначе для хору. як мистецької одиниці, найважливішим показником праці були його самостійні концерти з виконанням нової програми. „Думка" дала в минулому три престижеві концерти в нюйоркському Товн Голл (1953, 1960 і 1961) при співучасті наших найкращих співаків - солістів. „Думка' — це непрофесійний хор, але рецензенти високо оцінювали осяги цієї мистецької одиниці. І так, наприклад, Фред Ворнінг, відомий американський дириґент і музика писав 1950 р. після виступу хору в Карнеґі Голл, що „слухати „Думку" для нього було найбільшим переживанням вечора, що спів хору був прекрасний, а його подив — великий". „Н. Й. Геральд Трібюн" (з 28-го вересня 1953 р.) відмітила неочікувану досконалість у прецизності інтонації та в рівновазі голосів. „Музичний критик „Ню Йорк Таймс-у" писав у тому ж році, що „Думка" має дані на те, щоб розвинутися в першої кляси хорову організацію міста Ню Йорку, мистецької столиці світу.

Але часи змінялися, а з ними і хор. Насамперед „Думка" була чоловічим хором. 1952 року зорганізувався хлоп'ячий хор, що проіснував до квітня 1955 р; 1953 до осени 1955 — симфонічна оркестра, а в 1959 році створився жіночий хор. Від того часу „Думка" виступає, з малими вийнятками, як мішаний хор.

На окрему увагу заслуговує ініціятива „Думки" в створенні Союзу Українських Хорів в Америці (1959) та організація першого Конкурсу на хорові композиції (1962).

На зміну старшого типу хористів почала напливати молодь з новими вимогами. І саме ця „модуляція" становить найбільше досягнення „Думки". Тепер в хорі співають студенти гайскулів і коледжів, готові перебрати ініціятиву в свої руки і тим робом продовжити діло попередників в майбутнє! На місце „традиційного" репертуару почали вивчатися нові композиції з більшими вимогами. Почалася „тиха революція". Повстала різниця поглядів поміж генераціями. Одначе ввесь той процес пройшов природно, конструктивно. І ось хор „Думка" став перед своїм концертом в Гантер Коледжі під дириґентурою О. Берника. Співучасники концерту — наші відомі співаки М. Кокольська - Мусійчук і А. Добрянський.

Програма цікава тим, що на ньому виконувати муть композиції, нагороджені на Конкурсі „Думки", а саме: „Під гомін київських дзвонів" І. Недільського, кантата „Любіть Україну" І. Соневицького та „Село" — весільна сцена з опери „Медведюк" А. Гнатишина. Крім того в програмі концерту хору — концерт Д. Бортнянського „Восхвалю Ім'я Бога мосго", молитва з кантати - симфонії „Кавказ" С. Людкевича, „Туман хвилями лягає" М. Лисенка з опери „Утоплена" і низка народних пісень в мистецькому опрацюванні М. Лисенка та О. Кошиця. Солісти „Думки"пп. О. Зам'ята, Т. Балабан, А. Король, А. Кореновська, Б. Кекіш, Е. Камінський Р. Ліпепло та І. Зам'ятий. При фортепіяні — О. Омельський.

На засіданні ініціяторів хору, що відбулося 27 жовтня 1949 року вирішено створити хор „Думка" з метою пропаґувати українську пісню в Америці. Провідники адміністративного апарату зуміли успішно перебороти всякі труднощі на шляху 20-літньої праці і закріпити позицію „Думки" на нашому ґрунті. Перед ними, на нашу скромну думку, дальший крок: більш музично вишколити — грамотного хориста, поповнити репертуар творами сучасних композиторів і почати пропаґувати нашу музику, не тільки пісню!, — серед широких мас американського слухача.

Сподіваємося, що на цьому такому важливому етапі хору „Думка" вийдуть назустріч з моральною і матеріяльною допомогою все наше громадянство та організації, які своїм способом пропаґують добре ім'я України перед світом.

Ігор Соневицький

ПРИВАТНИЙ МУЗЕЙ СТАРОВИННОЇ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ

Вже 20 рр. інженер цукрозаводу біля м. Білопілля на Сумщині О. Москаленко збирає і скуповує старовинну зброю, колекціонуючи її у себе вдома. В його хатньому музеї всі стіни обвішані, як повідомив журнал „Україна" з лютого, старими сокирами, порохівницями, шаблями запорізьких козаків, мушкетами „пістолетами російських воїнів"; є там і грецькі стріли з кремінними кінцівками, індійські ритуальні мечі, французькі, кавказькі та ін. кинджали, перші зразки рушниць з крем'яними курками. Багато зброї позолоченої чи посрібленої. Економічно найбільшу вартість, мабуть, являє собою іранський металевий щит із золотим карбуванням золотом, якому вже 1 300 років. Вільний час присвячує інженер збиранню зразків зброї, яку потім реставрує. Він пообіцяв передати всі ті скарби Київському історичному музеєві.

СПИСОК ЄПИСКОПІВ І СВЯЩЕНИКІВ ЖЕРТВ РЕЛІГІЙНОГО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

1. о. Велей Василь, помер після повороту з заслання в 1968 р.
2. о. Балагурак Григорій ЧСВВ, вивезений на Урал, помер 2/Х 1965 р.
3. о. Бобрецький Евтимій ЧСВВ, помер в Красноярськім Краю 1947.
4. о. Богачевський, помер в 1948.
5. о. Божейко, помер в 1939.
6. Борисяк Діонісій, студит, розстріляний в 1941.
7. Єп. Будка Никита, помер 1. Х. 1949 в Караганді.
8. о. Вальницький Іван, помер по повороті з заслання в листопаді 1961.
9. о. Венгринович Степан помер на Сибірі в 1959.
10. о. Вербовецький Василь помер на Сибірі в 1959.
11. о. Вергун Петро, Апост. Візит. помер на Сибірі 7.II. 1957.
12. о. Війтович Яків помер по повороті з заслання в 1960.
13. о. Воробій Михайло помер по повороті з заслання в 1960.
14. о. Галій Василь, розстріляний в 1945.
15. о. Галькевич Тадей, помер по повороті з заслання в 1960.
16. о. Глинка Лев, помер по повороті з заслання в 1960.
17. о. Градюк Віталій ЧСВВ, вивезений до Красноярського Краю. Помер 3. VIII. 1961.
18. о. Гриник Микола, помер в 1941.
19. бр. Грицик Партеній, студит, розстріляний в 1941.
20. о. Галянт Микола, помер в тюрмі в 1945.
21. Єп. Ґойдич Павло, помер в тюрмі 19. VII. 1960.
22. о. Горчинський Омелян, помер в Потьмі 27. VII. 1954.
23. о. Давидяк Федір, помер в 1947.
24. о. Дурделла Омелян, розстріляний в 1941.
25. о. Задворняк Петро, помер по повороті з заслання в 1958.
26. о. Захарків, помер в 1943.
27. о. Зятик ЧНІ, помер на Сибірі в 1956.
28. о. Жупанський Павло ЧСВВ, помер в Хабаровську в 1947.
29. о. Іванчо Юлій, помер по повороті з заслання в 1953.
30. о. Іщак Андрій, розстріляний большевиками 27. VI. 1941.
31. о. Казновський Антін, помер над Азовським морем в 1959.
32. о. Ковалик Зиновій ЧНІ, помер в тюрмі в 1941.
33. о. Ковалюк Тимотей, помер в 1942.
34. о. Ковальський, дата смерти невідома.
35. о. Ковч, помер в 1943.
36. о. Конрад Микола, розстріляний большевиками 27. VII. 1941.
37. Єп. Коциловський Йосафат, помер в тюрмі біля Києва 17. XI. 1947.
38. о. Куліда Софрон, помер в 1941.
39. о. Куницький Леонтій, помер по повороті з заслання в 1961.
40. Єп. Лакота Григорій, помер в лягрі Абизь 1950.
41. бр. Лепкий Виссаріон студит, згинув в тюрмі 1945.
42. о. Луців Матриніян ЧСВВ, згинув в Підгірцях 1945.
43. Єп. Лятишевський Іван, помер по повороті з заслання 29. XI. 1957.
44. о. о. Мандзик Степан, помер по повороті з заслання 14. III. 1957.
44. о. Мандзик Степан, помер по повороті з заслання 1949.
46. о. Мельничин Андрій, помер в Хабаровську в 1945.
47. о. Мельничин Микола, помер в Іркутську в 1954.
48. о. Мухнацький Яків, помер по повороті з заслання в 1956.
49. о. Німий Василь, помер по повороті з заслання.
50. о. Ортутай, помер в лягрі Абизь перед 1955.
51. о. Осташевський Йосиф, помер в тюрмі в Харкові 2. X. 1948.
52. о. Пасіка Іван, помер по повороті з заслання 20. XI. 1968.
53. о. Пелех Модест ЧСВВ, вивезений на Донбас помер 27. V. 1955.
54. о. Перхач Андрій, помер по повороті з заслання.
55. о. Породко Володимир ЧНІ, помер по повороті з заслання в 1959.
56. о. Пясецький Микола, помер по повороті з заслання в 1955.
57. о. Ратич Степан, помер по повороті з заслання в 1967.
58. о. Решетило Роман прелат, помер на засланні перед 1963.
59. о. Решетило, помер після повороту з аслання.
60. о. Рогатинський Йосафат ЧСВВ, помер в Донбасі.
61. Єп. Ромжа Теодор, помер 1. XI. 1947.
62. о. Рудь Степан, помер по повороті з заслання в 1963.
63. о. Сампара Степан, помер на засланню.
64. о. Сембай, помер по повороті з заслання в 1965.
65. о. Селехман Андрій, помер в березні 1948.
66. о. Семенюк Микола, помер по повороті з заслання в 1956.
67. о. Сивак Порфірій ЧСВВ, засланий до Норильська, помер по повороті з заслання 18. II 1953.
69. о. Склепкович Василь, помер на засланні в Караганді.
70. о. Скрутень, помер в 1945.
71. о. Слонський, помер в Казахстані в 1958.
72. о. Табінський Петро, помер на Сибірі в 1950.
73. о. Тимкевич Олександер, помер по повороті з заслання 1961.
74. о. Фарміґа Маріян розстріляний в 1941.
75. о. Федолеш Кирило, помер на засланні в 1950.
76. о. Федюк Януарій студит, розстріляний в 1941.
77. о. Фурикевич, пропав без вісти.
78. Єп. Хомишин Григорій, помер в тюрмі в Києві 24. XII. 1945.
79. о. Хомин Роман студит, помер в 1944.
80. Єп. Чарнецький Микола, помер по повороті з заслання 2. IV. 1959.
81. о. Чепіль Йосиф ЧСВВ, після 8-річного заслання помер в 1961.
82. о. Чийпеш, помер на засланні в 1951.
83. о. Чемеринський Ярослав, помер в тюрмі у Львові в 1941.
84. о. Чехут Павло, помер на засланні 11. VIII. 1953.
85. о. Чубатий Володимир, помер на засланні 7. V. 1949.
86. о. Шепітка Матей ЧСВВ, на засланні в Мордовії, помер 19. VIII. 1969.
87. о. Шептицький Климентій архимандрит, помер в тюрмі у Владимирі над Клязмою в 1952.
88. о. Ярка Володимир, помер в тюрмі в 1956.
89. о. Юзич Степан, помер по повороті з заслання 26. III. 1959.
90. о. Зарицький, помер недавно.
91. о. Сіяк, помер в лягрі на Уралі.
92. о. Яримович Йосиф, помер в дорозі на заслання.

ПОСТАВИЛИ ОПЕРЕТУ „ПРИГОДИ ЧИПОЛЛІНО"

Оперету для дітей за казкою Джані Родарі „Пригоди Чиполліно" „музика Б. Алексаєнка та Ю. Котеленця, режисер Аріядна Перепелиця, дириґент П. Ключко, балетмейстер Я. Яновський — поставили в Київському театрі оперети. Головні герої цього нового твору — принц Лимон, майстер Виноградник, адвокат Горошко, юнак Чиполліно — італієць, який протиставиться п'яниці Лимончику, хабарникові адвокату Горошку та подібним. За свідченням київської преси. в тому й „Культури і Життя" з 12 лютого, музика надзвичайно вдало характеризує окремих героїв, напр., „загальний сміх викликає колискова п'яниці Лимончика, з хропінням тромбону та присвистом флейти" і т. д. Театр уже одержав 150 000 заявок-прохань на відвідування вистави оперети „Пригоди Чиполліно", вистави якої розпочались цієї зими.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 14-го БЕРЕЗНЯ 1970 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Володимира — 130 Відд. о год. 8-ій веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів, 33 E. 7th St. Проситься всіх членів прибути. — О. Стешин, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го БЕРЕЗНЯ 1970 р.

БРІДЖПОРТ, Конн. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 59-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі під ч. 500 Галлет вул. Проситься вирівняти чл. вкладки та приєднувати нових членів до Відділу. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. Звичайні місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 76 Відд. о год. 1-ій по поп. в Укр. Кат. Школі при Сенфорд Аве. й Айві вулиці. Проситься вирівняти чл. вкладки та вибрати дивідендові чеки. — Управа.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Збори Т-ва Подільська Січ — 8 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі. Делеґати на 27 конвенцію УНС: Микола Сидор і Мих. Шашкевич; заступники: Степан Женецький і Василь Коцур. Приєднуйте нових членів до Відділу. — В. Козіцький, предс., В. Мандзій, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Збори 112 Відд. С-ва Пресв. Марії в залі церкви св. Йосафата по другій і третій Сл. Божій. — Іванна Добрянська, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання членських вкладок від членів Т-ва Дністер — 430 Відділ як слідує: в Укр. Горож. Клюбі на Френклін вул: 15 березня від год. 11:30-1:30 по пол.; Укр. Дім при 23 і Брави вул., 21 березня від год. 7-9 веч. Прохається чл. вирівняти залеглі вкладки. У всіх Відділових справах звертатися до секр. Відділу: Іван Книгніцький, 5821 N. Marshall St., Phila., Pa. 19120 Tel.: WA 4-6088. — Д-р Ів. Скальчук, гол., І. Книгніцький, секр.

СУБОТА, 21-го БЕРЕЗНЯ 1970 р.

ЧЕСТЕР, Па. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 156-ий Відд. о год. 7:30 веч. Проситься чл. прибути. Є важні справи. — В. Новак, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. На Річних зборах 270 Відд. св. Ів. Хрестителя, що відбулися 11 січня ц. р. вибрано нову Управу в такому складі: А. Шаран, гол., В. Бутковський, заст., М. Баран, фін. секр., С. Остромський, заст. фін. секр. і рек. секр., С. Грица, заст. рек. секр., Л. Зиман, опікун хворих. Конт. Комісія: В. Білик, В. Карий і П. Ляхоцький. На традиційній зустрічі по зборах, зібрано 40.00 дол. на народні цілі. — С. Островський, рек. секр.

ТАРЗАН, Ч. 6335. Чигає нова загроза

Тарзан, сотник Дикий Кіт і вождь Меду залишають село мото-мотів, щоб виконати свою добросердну місію.

Нарід дунів, друже Меду був колись дуже здоровим і могутнім. Чому так багато їх тепер хворіють і вмірають?

Вони живуть у дуже нездоровій околиці, Тарзане. Мухи „тсе-тсе" кусають їх. Вндовзі не стане народу дунів!

Але в джунглях, через які вони йдуть стежкою до вмираючих дунів, чигає на Тарзана особлива загроза...